

Sa Sulat Duun Hu Mga Hebrohanen

Sa Batà Hu Dios Labaw Dì Hu Balinsuguen

¹ Su anay sa Dios mig-ikagi duun hu mga ginapuan taw pinaagi hu mga propita duun hu hurà mag-iling ha mga paagi,

² ba iman taini ha panahun mig-ikagi dini ta kanuy pinaagi hu Batà din. Pinaagi kandin tinanghagà hu Dios sa alan daw iyan daan haena tiganahan din hu alan.

³ Sa pagpangaluanlag hu Dios impadayag pinaagi hu Batà din ta iling dà gayed sidan, daw iyan sa Batà din tagbayà hu alan ha tinanghagà pinaagi hu gahem hu pag-ikagi din. Su mapalas din en sa mga salà hu kaet-etawan pinaagi hu kamatayen din, luminikù diyà ta langit daw duun mininuu hu kawanan hu Dios ha gamhanan.

⁴ Aman sa Batà hu Dios nadayag ha labaw gayed dì hu mga balinsuguen hu Dios, daw sa ngaran hu Batà hu Dios gamhanan pa dì hu ngaran hu mga balinsuguen.

⁵ Hurà gayed balinsuguen ha inikagiyán hu Dios ha
“Batà ku ikaw na iman taini ha aldaw igpadayag
ku ha iyan a Amay nu.”

Daw hurà daan balinsuguen ha sinubay din ha
“Iyan a Amay din daw Batà ku daan.”

⁶ Ba su ipadini hu Dios sa gamhanan ha Batà din ta kalibutan minikagi haena hu

“Sa alan ha mga balinsuguen ku sumimba gayed kandin.”

⁷ Mig-ikagi daan sa Dios mahitenged hu mga balinsuguen din hu

“Sa mga balinsuguen ku maalistu gayed hu pagtuman kanak daw iling sidan hu kalamag daw hu tagkalayab-layab ha legdeg.”

⁸ Ba sa inikagi hu Dios duun hu Batà din iyan haini “Sikaw sa Dios, hurà gayed katapusan hu pagharì nu daw sa pagkaharì nu matareng gayed.

⁹ Babayaen nu sa pagkamatareng daw agtambagan nu sa pagkamasinupaken. Tumenged taini siak sa Dios ha iyan Magbabayà nu binuhat ku ha labaw ka dì hu mga duma nu daw malipayen ka gayed.”

¹⁰ Daw minikagi daan sa Dios hu

“Sikaw sa Ginuu, iyan ka migtanghagà ta langit daw ta kalibutan.

¹¹ Saini mangahanaw dà ba sikaw magpabilin ka gayed. Malegdak daan haini iling hu pinaksuy

¹² daw ilisan hu bag-u, ba sikaw harì ka gayed mabalhin daw hurà nu gayed katapusan.”

¹³ Ba sa mga balinsuguen hu Dios hurà din ikagiyi hu

“Dini ka pinuu ta kawanan ku hangtud ha madaeg ku sa mga kuntra nu.”

¹⁴ Sa mga balinsuguen bà dà sinugù hu Dios hu pagbulig taena ha agluwasen.

2

Sa Kaluwasan

¹ Tumenged ta iling taena sa pagkagamhanan hu Batà hu Dios kinahanglan ha palilimanaw taw

gayed sa kamatuuran ha intudlù kanuy ta daw harì kuy makasuway duun.

² Ta ku malig-en man sa Kasuguan ha impadayag hu mga balinsuguen hu Dios duun hu mga gin-apuan taw daw matareng gayed sa pagsilut kandan sumalà hu nasupak dan,

³ in-inuwen taw man paglikay hu paghukum hu Dios ku bay-anan taw sa kamatuuran mahitenged hu mahinengdanen gayed ha kaluwasan? Sa nauna ha migpadayag taini ha kaluwasan iyan sa Ginuu dayun sa mga etaw ha nakapaliman kandin nanunultul dini ta kanuy.

⁴ Pigpamatud-an haini hu Dios pinaagi hu mga timaan daw hu hurà mag-iling ha mga belenganen daw hu mga katatau ha in-ila din sumalà hu pagbayà din pinaagi hu Balaan ha Ispiritu.

Si Jesus Nabuhat Ha Iling Hu Mga Suled Din

⁵ Asem ku malugay ag-ilisan hu Dios haini sa kalibutan. Ba hurà pilia hu Dios sa mga balinsuguen din ha iyan magharì taini

⁶ ba pinilì din sa mga etaw, ta amin inikagi ha tagyanaen

“Inu man diay sa etaw imbà nu man taghenhenaa daw tagpandayai?

⁷ Binuhat nu ha ubus sa kahimtang din dì hu mga balinsuguen duun hu mababà ha panahun. Ba makauma sa panahun ha ipatangkaw nu daw dayeen

⁸ daw buhaten nu ha iyan magharì hu alan.”

Saini ha inikagi ha “iyan magharì hu alan” tagpasabut ha hurà gayed tinanghagà ha hari

pagharian asem hu etaw. Iman harì taw pa haini agkaahà.

⁹ Ba sa naahà taw en iman iyan si Jesus ha binuhat ha ubus sa kahimtang din dì hu mga balinsug-uen hu Dios duun hu mababà ha panahun ta daw tumenged hu grasya hu Dios magpakamatay para hu kaet-etawan. Ba iman impatangkaw daw dinayè tumenged hu mga pag-antus din hu kamatayen.

¹⁰ Sa Dios ha iyan migtanghagà hu alan ta daw magdayè kandin angayan daan ha impaan-tus din si Jesus ta pinaagi taena makapadayag sa pagkahimpit hi Jesus daw mahimu iman ha madakel sa maisip ha batà hu Dios daw makaam-bit hu pagkagamhanan din, ta si Jesus iyan gayed paagi hu kaluwasan.

¹¹ Sikuy sa nakasalà ha pinamalas en daw si Jesus sa impamalas sabuwa dà sa Amay taw. Aman harì agkagayhà si Jesus ha ngaranan kuy kandin ha mga suled din

¹² ta inikagi haini duun hu Dios ha
“Ikagiyan ku sa mga suled ku mahitenged
ikaw daw dayeen ku ikaw duun hu mga
tagkaamul-amul hu pagsimba ikaw.”

¹³ Daw inikagi din pa ha
“Saligan ku gayed sa Dios.”
Daw inikagi din daan ha
“Taini a iman duma hu mga suled ku ha batà hu
Dios ha in-ila din kanak.”

¹⁴ Tumenged ta sikuy sa mga batà hu Dios etaw kuy dà, si Jesus migpakaetaw daan ta daw mailing haena kanuy. Binuhat din haena ta daw mabaluy

ha magpakamatay daw pinaagi taena madaeg din si Satanas sa iyan puunaan hu kamatayen,

¹⁵ daw sikuy sa dayun dà tagkahaldek hu kamatayen malibri kuy kandin duun hu kahaldek.

¹⁶ Natun-an taw ha kenà din iyan tagbuligan sa mga balinsuguen ba iyan kuy gayed sa mga inisip ha laus ha mga kaliwat hi Abraham.

¹⁷ Aman si Jesus migpakaetaw gayed ta kinahanglan ha makaagi hu bisaan inu ha alantusen ta daw mabuhat ha maluluy-en daw matinumanen ha tungkay labaw ha sinaligan hu mga etaw duun hu Dios daw mapalas din sa mga salà hu kaetetawan.

¹⁸ Tumenged ta mig-antus haena su panulayen hi Satanas mahimu din daan sa pagbulig hu agpanulayen iman.

3

Si Jesus Labaw Dì Ki Moises

¹ Mga suled sinyu sa hinimu daan hu Dios ha mga etaw din, henhenaa nuy gayed si Jesus sa apostol ha sinugù hu Dios daw nabuhat ha tungkay labaw ha sinaligan hu mga etaw duun hu Dios sumalà hu tinuuwan taw.

² Si Jesus migmatinumanen hu Dios ha migpili kandin iling daan ha si Moises migmatinumanen hu pag-alima hu mga Judio ha pamilya hu Dios su anay.

³ Ba si Jesus inisip gayed ha labaw pa dì ki Moises iling taena ha tagbalay ha labaw daan dì hu agbalayen din.

⁴ Sa kada balay amin migbalay taena ba sa alan binuhat gayed hu Dios.

⁵ Si Moises matinumanen gayed ha suluguen hu pag-alima hu pamilya hu Dios su anay, ba saena ha binuhat din alung dà hu igpadayag hu Dios ku malugay.

⁶ Ba si Cristo kenà bà dà suluguen ta Batà gayed hu Dios daw matinumanen hu pag-alima iman hu pamilya hu Dios. Iyan kuy en iman pamilya din ku pangesegan taw sa pagsalig taw kandin daw sa taghinamen taw ha iyan igkalipay taw.

Sa Paghimlay Ha Intagana Hu Dios

⁷ Henhenaa nuy sa inikagi hu Balaan ha Ispiritu ha tagyanaen

“Ku mapaliman nuy iman sa lalang hu Dios

⁸ harì nuy igpadesen sa henà-henà nuy iling hu mga gin-apuan nuy ha migmasinupaken kandin, ta sinulay dan sa pagpailub din su duun sidan taena ha pinakabulung-bulung ha lugar.

⁹ Bisan pa su kapatan ha tuig ha naahà dan en sa mga belenganen ha binuhat din ba sinulay dan pa gayed haena.

¹⁰ Aman napaukan din gayed sidan ha migyanaen ‘Sigi dà agsuway kanak sa henà-henà dan daw harì dan agbuhaten sa pamatasan ha agkabayaan ku.

¹¹ Tumenged ta napaukan ku sidan nanumpà a ha harì sidan makaduun taena ha himlayà ha ig-ila ku ngaay kandan.’ ”

¹² Mga suled, mag-andam kaw ha hurà madaet ha henà-henà duun hu bisan sabuwa inyu daw makasupak hu pagtuu, ta iyan haena ipakasuway nuy duun hu bubuhay ha Dios.

¹³ Ba magpasambag-sambagà kaw aldaw-aldaw ta daw hurà inyu malimbungan hu salà ta iyan haena makapadesen hu henà-henà nuy.

¹⁴ Ku padayunen nuy sa pagsalig ki Cristo hangtud en hu katapusan masabuwa kuy diyà ta kandin.

¹⁵ Iling taena ha lalang hu Dios ha insulat kud en ha

“Ku mapaliman nuy iman sa lalang hu Dios harì nuy igpadesen sa henà-henà nuy iling hu mga gin-apuan nuy ha migmasinupaken kandin.”

¹⁶ Sin-u man haena sa nakpaliman hu lalang hu Dios ba migmasinupaken? Iyan haena sa mga gin-apuan taw ha pig-agalenan hi Moises hu pagawà diyà ta Ehipto.

¹⁷ Daw sin-u man haena sa mga etaw ha napaukan hu Dios seled hu kapatan ha tuig? Iyan gihapun sidan sa sigi dà pakasalà aman sinilutan sidan hu Dios daw nangamatay sidan duun taena ha pinakabulung-bulung ha lugar.

¹⁸ Daw iyan daan sidan su pigpanumpaan hu Dios ha harì makaduun hu himlayà ha ig-ila din ngaay kandan ta migmasinupaken sidan.

¹⁹ Aman natun-an taw ha hurà sidan makaduun tumenged ta hurà sidan tuu.

4

¹ Ba bisañ pa taena hurà awaa hu Dios sa saad din ha amin mga etaw ha makaduun taena ha himlayà duma kandin. Aman magbantay kaw gayed ha hurà bisañ sabuwa inyu ha hari makaduun taena ha himlayà.

² Ta napaliman taw daan sa Maayad ha Tultulanen iling hu mga gin-apuan taw, ba hurà taini pulus kandan ta hurà dan tuuwi.

³ Sikuy sa tuminuu makaduun kuy taena ha himlayà, ba saena ha hari agtuu sa lalang hu Dios tagyanaen

“Tumenged ta napaukan ku sidan nanumpà a ha hari sidan makaduun taena ha himlayà ha ig-ila ku ngaay kandan.”

Saini ha himlayà intagana en hu Dios kanuy su hurà pa tanghagaa sa kalibutan,

⁴ ta sa lalang hu Dios tagyanaen “Duun hu ikapitu ha aldaw sa Dios mighimlay ta napengahan din en sa alan ha mga binuhat din.”

⁵ Daw inikagi daan hu Dios ha hari sidan makaduun taena ha himlayà ha ig-ila din ngaay kandan.

⁶ Sa mga etaw su anay ha iyan nauna nakapaliman hu Maayad ha Tultulanen mahitenged taini hurà makaduun taena ha himlayà ta migmasinupaken sidan. Ba amin pa mga etaw ha makaduun taena.

⁷ Natun-an taw ha amin pa panahun ha natugun hu Dios ha sa mga etaw makaduun taena ha himlayà, ta su maiwas en sa malugayad ha panahun migsulat si David ha tagyanaen

“Ku mapaliman nuy iman sa lalang hu Dios hari nuy igpadesen sa henà-henà nuy.”

⁸ Saini ha himlayà kenà iyan su bugtà ha duun inagalen hi Josue su mga gin-apuan taw, ta ku iyan pa haena hari en ngaay mag-ikagi ha amin pa lain ha panahun.

9 Aman natun-an taw ha sikuy sa mga etaw hu Dios makaduun kuy taena ha himlayà ha ig-ila din kanuy.

10 Sa etaw ku makaduun taena ha himlayà umendà daan hu kandin ha buluhaten iling hu Dios ha huminimlay su mapengahan din sa alan ha tinanghagà din.

11 Aman paniguruwan taw gayed sa pagduun taena ha himlayà daw magbantay kuy daan ha harì kuy mailing taena ha mga etaw su anay ha migmasinupaken.

12 Sa lalang hu Dios gamhanan gayed. Saini magalang pa dì hu ispada ta aglagbas haini duun hu henà-henà daw gahinawa hu etaw daw tagpadayag hu agkabayaan daw hu katuyuan din.

13 Hurà gayed makaheles duun hu Dios ta sa alan agkaahà din daw agpanubag kuy diyà ta kandin ku malugay.

Sa Tungkay Labaw Ha Sinaligan Hu Paghalad

14 Pangesegan taw gayed sa pagtuu taw tumenged ta amin taw gamhanan daw tungkay labaw ha sinaligan duun hu atubangan hu Dios ha iyan si Jesus sa Batà din.

15 Maluluy-en haini ta natun-an din sa kaluya taw tumenged ta nakaagi daan hu bisan inu ha panulay iling kanuy, ba hurà gayed hu kandin makasalà.

16 Aman harì taw ikagayhà sa pag-ubay duun hu Dios pinaagi hu pag-ampù ta daw mahid-uwan kuy kandin daw ipaahà din kanuy sa grasya din duun hu bisan inu ha panahun ha kinahanglanen taw sa bulig din.

5

¹ Sa etaw ha mapilì ha iyan tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad iyan tagpataliwarà duun hu Dios daw hu etaw ta iyan taghalad ta daw mapalas sa salà hu mga etaw.

² Saini maluluy-en gayed taena ha mga etaw ha hurà dan agkasabut daw tagkangalaag pinaagi hu pagpakasalà dan, ta etaw dà haini ha tagpakasalà daan.

³ Tumenged taena sa paghalad din kenà para dà hu kaet-etawan ba para daan hu kandin ha kaugalingen.

⁴ Hurà gayed etaw ha iyan en tagpili hu kaugalingen din ha mabuhat ha iyan tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad ta sa Dios iyan dà tagpili taena iling hu kapilia din ki Aaron.

⁵ Iling daan taena ha si Cristo kenà iyan migpili hu kaugalingen din ha iyan mabuhat ha tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad ta sa Dios iyan migpili kandin, ta migyanaen haena

“Batà ku ikaw na iman taini ha aldaw igpadayag ku ha iyan a Amay nu.”

⁶ Daw amin daan lalang hu Dios ha tagyanaen
“Sa pagkasinaligan nu hu paghalad hurà din
gayed katapusan iling daan ki Melkisedec.”

⁷ Su dini pa si Jesus ta kalibutan mig-ampù ha tag-agalà hu madaging ta hinangyù din sa Dios ha malibri ngaay hu kamatayen. Tumenged hu pagkamatinumanen din duun hu Dios napaliman sa pag-ampù din.

⁸ Bisan pa ku Batà gayed hu Dios ba migtuen haena hu pagkamatinumanen pinaagi hu mga malegen ha alantusen.

⁹ Su madayag en sa pagkahimpit din nabuhat haena ha Manluluwas ha iyan tag-ila hu kinabuhì ha hurà din katapusan duun hu alan ha matinumanen kandin,

¹⁰ daw pigngaranan haena hu Dios ha iyan tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad iling ki Melkisedec.

Sa Pag-endà Hu Pagtuu

¹¹ Madakel pa ngaay sa agkabayaan day ag-ikagiya mahitenged taini, ba malegen ha agsaysayen inyu ta harì kaw pakasabut.

¹² Iman makagtudlù kaw en ngaay ba kapagtudluan kaw pa bisan sa malumu dà ha katudluanan duun hu lalang hu Dios. Agkailing kaw pa hu batà ha harì pakaalap hu kalan-enen.

¹³ Sa etaw ha iling taena harì pa agpaketuen ku inu sa matareng ta atiyuay pa man ha batà.

¹⁴ Ba saena ha magulang pakatuen en ku inu sa maayad daw sa madaet. Iling haena hu etaw ha pakaalap en hu madesen ha kalan-enen.

6

¹ Aman harì taw iyan dà henhenaen sa nauna ha katudluanan mahitenged ki Cristo ba ipaiseg taw sa natun-an taw ta daw kenà iyan dà matun-an taw sa pagtuu duun hu Dios pinaagi hu paghinulsul hu mga salà taw ha iyan ngaay tag-uwit kanuy duun hu kamatayen,

² daw kenà iyan dà daan sa mga katudluanan mahitenged hu bautismu daw sa pagpaulin hu Balaan ha Isipitu, sa pagkabanhaw hù mga minatay daw sa silut ha hurà din katapusan.

3 Buligan kuy gayed hu Dios ta daw makaiseg sa pagpaketuen taw.

4-6 Ku amin etaw ha nailawan en hu Dios sa henà-henà din daw nakadawat en hu mga panalangin, ginaheman daan hu Balaan ha Ispiritu daw natun-an din en sa kadagway hu lalang hu Dios daw naahà din daan sa gahem taena ha igpadayag duun hu hudiyan ha panahun, ba ku umendà hari en mabaluy ha umisab dà maghinulsul ta iling ha iglansang din dà ig-isab sa Batà hu Dios duun hu krus ta daw pagtameyesen hu kaet-etawan.

7 Sa bugtà ha sigi ag-udanan ha sa pamulahan duun agtubù gayed daw mapulusan sa migpamula duun, saena ha bugtà tagpanalanganin hu Dios.

8 Ba sa bugtà ha iyan dà tumubù duun sa hilamunen daw sampinit hurà taena pulus aman maendaan haena.

9 Minahal ku ha mga suled, bisan pa ku iyan haini inikagi day inyu ba nasiguru day ha maayad gayed sa mapayanan-an nuy ta mapuslanen gayed sa pagluwas hu Dios inyu.

10 Sa Dios matareng gayed aman hari din aglipatan sa mga maayad ha binuhat nuy daw sa pagpalanggà nuy kandin ha nadayag pinaagi hu pagbulig nuy hu mga tumutuu ha sigi nuy pa tagbuhaten iman.

11 Sa agkabayaan day iyan sa kada sabuwa inyu maniguru gayed hu pagtalabahu taman ha matuman sa taghinamen nuy.

12 Hari kaw magpapugul ba ilingan nuy haena sa mga etaw ha tagpailub hu pagtuu aman tu-

menged taena madawat dan sa insaad kandin hu Dios.

Sa Insaad Daw Sa Panumpà Hu Dios

¹³ Su magsaad sa Dios diyà ki Abraham su anay nanumpà haena pinaagi hu kaugalingen din tumenged ta hurà en lain ha labaw pa dì kandin.

¹⁴ Saena tagyanaen “Panalanginan ku gayed ikaw daw ipadakel ku sa kaliwat nu.”

¹⁵ Si Abraham migpailub hu pag-angat taena aman nadawat din gayed su insaad kandin hu Dios.

¹⁶ Ku amin etaw ha manumpà saena agpanumpà pinaagi hu ngaran hu labaw pa dì kandin ta daw sa pagpanumpà din iyan makahusay hu alan ha pagsawalà dan.

¹⁷ Iling daan taena ha sa Dios nanumpà ta daw matun-an gayed hu pigsaarán din ha mga etaw ha sa katuyuan din harì gayed mahalin.

¹⁸ Sa Dios harì tagbidù ta sa insaad din daw sa impanumpà din agkasaligan gayed. Aman sikuy sa uminabut diyà ta kandin nadasig hu pagsalap taena ha insaad din kanuy.

¹⁹⁻²⁰ Malig-en gayed sa paghinam taw taena ha insaad hu Dios tumenged ta si Jesus uminuna en duun hu atubangan hu Dios para kanuy dayun nabuhat ha iyan tungkay labaw ha sinaligan taw hu hurà din katapusan iling ki Melkisedec su anay.

Si Melkisedec

¹ Saini si Melkisedec iyan harì ta Salem daw sinaligan haini hu paghalad duun hu Dios ha

gamhanan daw Magbabayà hu alan. Su tag-ulì en si Abraham sa nakigsabà daw nadaeg din en sa mga hari tinalagbù hi Melkisedec daw pigpanalanginan din.

² Dayun inilahan daan hi Abraham hu ikasampulù ha babin hu alan ha mga butang ha nangaa-gaw din. Sa kahulugan hu Melkisedec na Hari hu Katareng, daw tumenged ta hari daan haena ta Salem tagpasabut ha iyan Hari hu Kalinaw.

³ Si Melkisedec hurà katun-i sa kapuun din daw sa mahitenged hu kamatayen din. Iling hu Batà hu Dios ha hurà din puunaan daw sa pagkasinaligan din hu paghalad hari en agkatapus.

⁴ Henhenaa nuy ku inu gayed kabantugan haini ta bisan si Abraham sa bantugan ha gin-apuan taw mig-ila diyà ta kandin hu ikasampulù ha babin taena ha alan ha mga butang ha naagaw din.

⁵ Sa Kasuguan hi Moises tagyanaen ha sa mga kaliwat hi Levi ha mga sinaligan hu paghalad iyan tumimù taena ha ikasampulù ha babin duun hu mga duma dan bisan ku kaliwat daan sidan hi Abraham.

⁶ Ba saini si Melkisedec kenà kaliwat hi Levi ba tumiminimù daan hu ikasampulù ha babin taena ha mga butang hi Abraham daw pigpanalanginan din daan si Abraham sa sinaaran hu Dios.

⁷ Natun-an taw ha sa tagpanalangin labaw gayed dì hu agpanalanginan din.

⁸ Sa mga sinaligan hu paghalad ha iyan agdawat hu ikasampulù agpatay dà, ba si Melkisedec sa inilahan hi Abraham hu ikasampulù bubuhay gayed sumalà hu lalang hu Dios.

9 Agkasabut taw daan ha bisan si Levi sa iyan tagdawat hu ikasampulù mig-ila daan hu ikasampulù pinaagi ki Abraham

10 ta su tumalagbù si Melkisedec ki Abraham iling ha duun en daan taena si Levi ta kaliwat man daan haena hi Abraham.

Si Jesus Sa Iling Ki Melkisedec

11 Pinaagi hu kaliwatan hi Levi in-ila sa Kasuguan duun hu mga Judio. Ku pinaagi pa ngaay hu pagtuman taena mahimu en ha mahimpit sa etaw kenà en ngaay kinahanglan ha amin pa lain ha sinaligan hu paghalad iling ki Melkisedec sa kenà duma hi Aaron ha kaliwat hi Levi.

12 Ku ag-ilisan sa pagkasinaligan hu paghalad kinahanglan ha ilisan daan sa Kasuguan.

13-14 Timan-i nuy ha si Jesus ha Ginuu taw sa in-ilis ha sinaligan hu paghalad kenà kaliwat hi Levi ba sabubuwa dà haini ha kaliwat hi Juda daw nabuhat ha sinaligan hu paghalad bisan ku si Moises hurà magtdulù ha amin kaliwat hi Juda ha mabuhat ha sinaligan hu paghalad.

15 Laus gayed ha ilisan en sa Kasuguan ta nakahiwalen iman si Jesus sa sinaligan hu paghalad iling ki Melkisedec.

16 Sa pagkasinaligan din kenà pinaagi hu Kasuguan ha iyan dà mabuhat ha sinaligan hu paghalad sa kaliwat hi Levi, ba pinaagi gayed hu gahem hu kinabuhì din ha harì gayed matapus.

17 Ta sa lalang hu Dios tagyanaen “Sa pagkasinaligan nu hu paghalad hurà din gayed katapusan iling daan ki Melkisedec.”

18 Natun-an taw ha sa Kasuguan inilisan hu bag-u ta hurà taena pulus daw kenà haena kasaligan hu pagbulig kanuy

19 tumenged ta harì agkahimu ha mahimpit sa etaw pinaagi hu pagtuman taena. Ba iman amin labaw pa ha paagi ha agkasaligan taw ta daw makaubay kuy duun hu Dios.

20-21 Sa pagkasinaligan hi Jesus hu paghalad labaw pa gayed dì hu mga sinaligan duun hu kali-watan hi Levi ta hurà bisañ sabuwa kandan ha pinanumpaan hu Dios, ba diyà ki Jesus nanumpà sa Dios ha tagyanaen

“Siak sa Magbabayà hu alan, ikagiyen ku ha iyan ka sinaligan hu paghalad hu hurà din katapusan na sa inikagi ku harì gayed mabalhin.”

22 Tumenged taena ha panumpà natun-an taw ha pinaagi ki Jesus labaw gayed sa bag-u ha kasabutan hu Dios daw hu kaet-etawan.

23 Sa nangauna ha mga sinaligan hu paghalad madakel tungkay daw agpatay dà sidan aman kapag-ilisan.

24 Ba si Jesus harì gayed agkailisan ta hurà katapusan hu kinabuhì din.

25 Aman pinaagi taena mabaluy ha maluwas din sa bisañ sin-u ku umubay duun hu Dios pinaagi kandin, ta hurà katapusan hu kinabuhì din daw iyan daan sinaligan hu mga etaw ha mangatubang duun hu Dios hu pag-ampù para kandan.

26 Si Jesus iyan tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad ha tagkinahanglanen taw gayed ta himpit daw hurà makasaway kandin tumenged

ta kenà iling hu etaw ha makasasalà daw im-patangkaw haini labaw hu alan.

²⁷ Hari daan agkailing hu duma ha mga sinaligan ha kada aldaw taghalad para hu kandan ha kaugalingen daw para daan hu duma ha mga etaw, ta si Jesus kasabuwa dà maghalad pinaagi hu pagpakamatay din duun hu krus.

²⁸ Daw saena ha tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad pinaagi hu Kasuguan sigi dà pakasalà, ba sa pinilì hu Dios pinaagi hu panumpà din ha in-ilis hu Kasuguan iyan sa Batà din ta hurà din gayed salà daw hurà katapusan hu pagkasinaligan din.

8

Sa Bag-u Ha Kasabutan

¹ Sa kahulugan hu tag-ikagiyen day inyu iyan sa amin taw en iman tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad ha duun tagpinuu hu kawanan hu Dios ha gamhanan diyà ta langit.

² Duun tag-alagad hu laus ha Tabernaculo ha kenà binuhat hu etaw dà ba kandin gayed hu Dios.

³ Sa alan ha tungkay labaw ha sinaligan iyan tagsuguen hu paghalad aman iling daan ki Jesu Cristo ha kinahanglan ha amin din gayed ihalad.

⁴ Ku dini pa ngaay si Jesus ta kalibutan hari mabuhat ha sinaligan hu paghalad ta amin en mga sinaligan hu paghalad sumalà hu Tabernaculo Kasuguan.

⁵ Ba sa tagbuhaten dan alung dà hu laus ha pagsimba diyà ta langit. Iyan haini hinengdan ha su magbuhat si Moises su anay hu Tabernaculo

inikagiyán haena hu Dios ha tagyanaen “Ilingi nu gayed sa kabuhata taena ha impaahà ku ikaw diyà ta bubungan.”

⁶ Ba labaw pa gayed iman sa pagkasinaligan hi Cristo dì hu duma ha sinaligan hu paghalad ta sa bag-u ha kasabutan hu Dios daw hu kaet-etawan malig-en gayed ha mga saad dì ku daan.

⁷ Ku kenà pa ngaay kulang su daan ha kasabutan kenà en kinahanglan ha ilisan pa hu bag-u.

⁸ Tumenged ta naahà hu Dios ha harì haena mabaluy hu etaw minikagi hu

“Makauma sa panahun ha buhaten ku sa bag-u ha kasabutan duun hu alan ha kaliwatan hi Juda sa batà hi Israel.

⁹ Saena ha bag-u ha kasabutan kenà iling hu daan ha kasabutan ha binuhat ku duun hu mga ginapuan dan su ipaawà ku sidan diyà ta Ehipto, ta saena sinupak dan aman binay-anan ku sidan.

¹⁰ Iyan haini bag-u ha kasabutan ha agbuhaten ku duun hu mga kaliwatan hi Israel. Iugsak ku sa mga sugù ku duun hu henà-henà dan daw magtuman sidan taena dayun mabuhat a kandan ha Dios daw mga sakup ku daan sidan.

¹¹ Kenà en kinahanglan ha magpatudluay pa sidan mahitenged kanak ta alan en sidan makakilala kanak sugud hu tungkay ubus sa kahimtang dan payanaen en duun hu kinatangkawan.

¹² Agpasayluwen ku sa mga madaet ha buhat dan daw aglipatan ku sa mga salà dan.”

¹³ Tumenged ta inikagi hu Dios ha amin bag-u ha kasabutan tagpasabut ha sa daan hurà din en pulus, daw natun-an taw ha sa hurà din en pulus agkahanaw dà.

9*Sa Pagsimba Duun Hu Tabernaculo*

¹ Duun ku daan ha kasabutan amin mga balaud mahitenged hu pagsimba daw hu kabuhata hu Tabernaculo.

² Su buhaten sa Tabernaculo daruwa haena ha kwarto. Sa sabuwa tagngaranan hu Balaan ha Lugar ha duun in-ugsak sa sulù daw sa lamiisanan ha inugsakan hu supas ha ighalad duun hu Dios.

³ Sa dibaluy taena ha in-elang ha manggad tagngaranan hu Tungkay Balaan ha Lugar

⁴ ta duun sa bulawan ha halaran ha duun daan tagsunuga sa insenso daw amin daan duun kahun ha tinaguan hu mga timaan taena ha daan ha kasabutan hu Dios daw hu mga etaw. Su kahun hinal-epan hu bulawan daw duun daan intagù sa bulawan ha bahandi ha tinaguan hu kalan-enen ha mana, daw intagù daan duun su nanalingsing en ha sugkud hi Aaron daw su daruwa ha batu ha sinulatan hu Kasuguan.

⁵ Saini ha kahun linuntudan daan hu daruwa ha larawan ha sa pakpak dan iyan pakalambung hu taliwarà taena ha kahun ta iyan timaan ha duduun sa Dios daw duun daan agpamalasa sa salà hu mga etaw. Ba hari pa mabaluy ha dayunen day en saysayen sa alan mahitenged taini.

⁶ Ku naandam en sa alan sa mga sinaligan hu paghalad aldaw-aldaw agseled duun taena ha Balaan ha Lugar hu pagbuhat hu katengdanan dan.

⁷ Ba saena ha Tungkay Balaan ha Lugar iyan dà pakaseled duun sa tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad daw kasabuwa dà daan agseled duun hu nangkatiug ha tag-uwit hu langesa ha ighalad

din duun hu Dios para hu kaugalingen din daw hu kaet-etawan tumenged hu pagpakasalà dan.

⁸ Pinaagi taena tagpasabut sa Balaan ha Ispiritu ha ku iyan dan pa taggamiten sa Balaan ha Lugar harì pa makaduun sa mga etaw taena ha Tungkay Balaan ha Lugar.

⁹ Iyan haini timaan ha sa mga halad harì gayed makaawà hu pagpakasalà taena ha mga etaw ha tagsimba

¹⁰ tumenged ta sa pagsimba dan pinaagi dà hu mga tulumanen hu kalan-enen daw hu mga inumen daw hu migkalain-lain ha pagpangenaw. Saini ha mga tulumanen duun dà hu lawa daw taman dà hu panahun ha ilisan en hu Dios.

Sa Halad Hi Jesu Cristo

¹¹ Iman nakauma en si Cristo ha iyan tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad pinaagi hu bag-u ha paagi, daw sa Tabernaculo ha sineledan din kenà binuhat hu etaw ta kenà haena dini dà ta kalibutan.

¹² Kasabuwa dà si Cristo seled duun taena ha Tungkay Balaan ha Lugar daw hurà daan maguwit hu langesa hu mga kambing daw hu mga baka ha ighalad din ba iyan en gayed sa kandin ha langesa daw pinaagi taena linibri kuy kandin hu hurà din katapusan.

¹³ Ku sa pagpesik-pesik hu langesa hu mga kambing daw hu mga turu ha baka daw hu tapung hu nati ha baka pakahimpit hu etaw ha nakasalà su anay,

¹⁴ labaw pa gayed sa mahimu hu langesa hi Cristo. Ta pinaagi hu bulig hu Balaan ha Ispiritu ha hurà din katapusan inhalad din sa himpit ha

kaugalingen din duun hu Dios ha bubuhay ta daw angayan kuy hu pagsimba kandin ta inawà din sa kasamuk taw mahitenged hu pagpakashalà taw ha iyan ngaay tag-uwit kanuy duun hu kamatayen.

¹⁵ Aman si Cristo iyan sinaligan hu bag-u ha kasabutan ta daw sa mga hinimu hu Dios ha tumutuu makaangken hu hurà din katapusan ha panalangin ha insaad din kandan. Saini mahimu gayed ta tumenged hu kamatayen hi Cristo nalibri sa mga etaw duun hu alan ha mga salà dan su sakup pa sidan duun ku daan ha kasabutan.

¹⁶ Ku amin agpanugun mahitenged hu kabilin din kinahanglan ha amin manistigus ha minatay en su nanugun,

¹⁷ ta sa tugun harì pa tagpulus ku bubuhay pa sa nanugun.

¹⁸ Iling daan taena sa daan ha kasabutan hurà din pulus ku harì mapamalas hu langesa hu mananap.

¹⁹ Su maikagi en hi Moises sa alan ha Kasuguan duun hu mga etaw tumiminù haena hu langesa hu baka daw hu kambing dayun linamudan din hu wahig, daw tumiminù daan hu panga hu isupo dayun imbedbed din duun sa impaligà ha bulbul hu karniro. Pinaagi taena pinesik-pesikan din sa mga etaw daw su libru hu Kasuguan

²⁰ hu kagi din “Saini ha langesa iyan timaan hu kasabutan mahitenged hu insugù hu Dios iman.”

²¹ Iling daan ha pinesik-pesikan din hu langesa haena sa Tabernaculo daw sa alan ha galamiten hu pagsimba.

²² Sumalà hu Kasuguan apit en sa alan ha mga butang agpamalasen hu langesa, ta sa pag-

pasaylu hu salà pinaagi dà gayed hu pagpamalas hu langesa.

23 Saini ha Tabernaculo daw sa mga galamiten duun alung dà hu laus ha Tabernaculo diyà ta langit daw kinahanglan ha pamalasen haena hu langesa hu mananap. Ba saena ha langitnen ha Tabernaculo kinahanglan ha pamalasen hu labaw pa kamahal ha halad.

24 Aman sa inhalad hi Cristo iyan gayed sa lawa din daw saena ha Tabernaculo ha sineledan din kenà dini dà ta kalibutan ha binuhat hu etaw ba iyan gayed sa laus ha Tabernaculo diyà ta langit. Iman iyan haena agpangatubang duun hu Dios para kanuy.

25 Sa tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad kada tuig agseled duun hu Tungkay Balaan ha Lu-gar duun hu Tabernaculo hu paghalad hu langesa hu mananap. Ba si Cristo hurà magsublì-sublì hu paghalad hu kaugalingen din,

26 ta ku iyan pa haini kinahanglan ha masublì-sublì daan sa pag-antus din hu kamatayen sugud dà su tanghagaen sa kalibutan. Ba duun hu natugun ha panahun kasabuwa dà haena magpakanamatay hu pagpamalas hu mga salà taw.

27 Hari gayed malikayan ha sa etaw agpatay dayun aghukuman hu Dios.

28 Iling daan taena si Cristo kasabuwa dà magpakanamatay hu pagpamalas hu salà hu kaet-etawan. Ku lumikù asem haena sa tuyù din kenà en iyan sa pag-uwit duun hu krus hu salà hu kaet-etawan ba iyan en sa katumanan hu kaluwasan taena ha tagsalap kandin.

10

¹ Tumenged ta sa Kasuguan alung dà man hu agpakauma ha maayad ha kahimtang pinaagi ki Cristo, sa pagsubli-subli hu paghalad kada tuig harì gayed pakahimpit hu tagtuman taena.

² Ta ku agkahimpit pa sidan nakaendà en ngaay sidan maghalad daw harì dan en gan taghen-henaen sa mga salà dan ta napengahan en haena.

³ Ba sa pagsubli-subli hu paghalad kada tuig iyan tagpasabut ha sigi dà sidan pakasalà

⁴ ta sa langesa hu mga turu ha baka daw hu mga kambing harì gayed pakaawà hu mga salà.

⁵ Aman tumenged taena su agdini en si Cristo ta kalibutan inikagiyán din sa Dios hu

“Kenà nu iyan agkabayaan sa mga mananap ha ighalad ba binuhatan a ikaw hu lawa ha iyan ighalad ku

⁶ ta harì nu agkabayà-bayaan sa mga halad ha nasunug ha mga mananap ta daw maawà sa mga salà hu mga etaw.

⁷ Aman tumenged taini inikagiyán ku ikaw su anay ‘Taini ad en hu pagtuman hu agkabayaan nu sumalà hu insulat ha lalang nu mahitenged kanak.’ ”

⁸ Sa una ha inikagi hi Jesus ha “Harì nu agkabayà-bayaan sa mga halad ha nasunug ha mga mananap ta daw maawà sa mga salà hu mga etaw” inikagi din haena bisan ku iyan haena insugù hu Kasuguan.

⁹ Dayun inikagi din ha “Taini ad en hu pagtuman hu agkabayaan nu.” Aman natun-an taw ha sa daan ha paagi inilisan din hu bag-u.

¹⁰ Tumenged ta natuman hi Jesu Cristo sa agkabayaan hu Dios nahimpit kuy pinaagi hu kasabuwa dà ha paghalad din hu kaugalingen din.

¹¹ Sa mga sinaligan hu paghalad aldaw-aldaw taghalad hu iyan dà gihapun ha halad ha hari pakaawà hu mga salà.

¹² Ba si Cristo kasabuwa dà maghalad para hu alan ha mga salà hu kaet-etawan dayun mininuu duun hu kawanan hu Dios

¹³ daw tag-angat iman hangtud ha madaeg hu Dios sa mga kuntra din.

¹⁴ Aman pinaagi hu sabuwa dà ha paghalad saena ha napalas sa mga salà din nahimpit hu hurà din katapusan.

¹⁵ Inikagi daan hu Balaan ha Ispiritu duun hu lalang hu Dios ha

¹⁶ “Iyan haini bag-u ha kasabutan ku duun hu kaet-etawan. Iuggak ku sa mga sugù ku duun hu henà-henà dan daw magtuman sidan taena.”

¹⁷ Inikagi din pa daan ha

“Aglipatan ku sa mga salà dan.”

¹⁸ Tumenged ta pinasaylu en haena hu Dios hurà en kinahanglana sa lain pa ha halad para hu salà.

Sa Pag-ubay Duun Hu Dios

¹⁹ Mga suled, pinaagi hu uminagas ha langesa hi Jesus hari kuy mahaldek hu pagseled duun taena ha Tungkay Balaan ha Lugar,

²⁰ ta pinaagi hu lawa din hurà en makaelang kanuy hu pagpakig-atubang taw hu Dios.

21 Tumenged ta sikuy sa mga etaw hu Dios amin taw tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad

22 umubay kuy iman duun hu Dios pinaagi hu laus ha pagsimba daw kenà duwa-duwa ha pagtuu tumenged ta nalimpyu en sa henà-henà taw daw nabautismuwan kuy en ha iyan timaan taena.

23 Harì kuy gayed magduwa-duwa ba pangsegan taw haena sa taghinamen taw ta natun-an taw en ha matinumanen gayed sa Dios hu insaad din kanuy.

24 Maghenà-henà kuy ku in-inuwen taw sa pagdinasigà taw duun hu pagpinalanggaay taw daw hu pagbuhat hu maayad.

25 Harì kuy sumuway duun hu tagkaamul-amul ha mga tumutuu iling hu tagbuhaten en iman hu duma inyu, ba magdinasigà kuy gayed labi en iman ta natun-an taw ha ubay en sa paglikù hu Ginuu.

26 Ku natun-an taw en sa kamatuuran ba tuyuen taw pa gayed sa pagbuhat hu madaet, hurà en lain ha halad hu pagpalas taena

27 daw sa agkapayanan-an taena iyan dà sa pinakahaluhaldeks ha silut tumenged hu kapauk hu Dios duun hu alan ha mga kuntra din.

28 Su anay sa etaw ha pakasupak hu Kasuguan hi Moises harì en gayed agkahid-uwan ta aghimatayan haena ku amin daruwa daw ku tatulu ba ha tistigus.

29 Labaw pa gayed kabegat sa silut hu mga etaw iman ha hurà dawat taena ha Batà hu Dios daw tag-isip ha hurà pulus taena ha langesa hi Cristo ha iyan timaan hu bag-u ha kasabutan ha iyan

ngaay makahimpit kandan, daw pigtameyes dan daan sa Balaan ha Ispiritu ha iyan mig-ila hu grasya dini ta kanuy.

³⁰ Natun-an taw en ha sa Dios tagyanaen “Iyan ad agbales hu pagsilut” daw inikagi din daan ha “Iyan a taghukum hu mga etaw ku.”

³¹ Pinakahaluhaldek gayed sa paghukum hu Dios ha bubuhay.

³² Timan-i nuy su nauna ha panahun ha nailawan kaw hu kamatuuran daw inantus nuy gayed sa mga malegen ha naul-ulahan nuy.

³³ Amin panahun ha pigpagagayhaan kaw duun hu atubangan hu mga etaw daw pigpasipalahan kaw kandan. Usahay pakalagkes kaw hu duma nuy ha pigpasipalahan dan.

³⁴ Nahid-uwan nuy daan haena sa mga napurisu, daw su agawen dan sa mga butang nuy bà kaw dà nabayà-bayà ta natun-an nuy ha tungkay gayed maayad sa kahimtang nuy asem diyà ta langit duun hu hurà din katapusan.

³⁵ Aman harì kaw tagduwa-duwa hu pagsalig nuy ta saini amin nuy gayed adagi ha bales.

³⁶ Ba kinahanglan ha magpailub kaw ta daw matuman nuy sa agkabayaan hu Dios daw madawat nuy haena sa insaad din,

³⁷ ta sa lalang hu Dios tagyanaen
“Saena ha tagsalapen nuy madani en daw harì en haena tagyawat.

³⁸ Sa mga etaw ku ha nabuhat ha matareng makaangat gayed taini pinaagi hu pagtuu, ba ku harì sidan makaantus harì ku gayed sidan igkabayà-bayà.”

39 Kenà kuy duma taena ha agpaman-endà daw agsilutan ta amin taw pagtuu aman naluwas kuy.

11

Sa Pagtuu

1 Sa pagtuu iyan sa pagsiguru taw ha madawat taw gayed sa taghinamen taw daw iyan sa katuen taw ha duduun en haena sa mga butang bisañ ku hurà taw pa kaahà.

2 Tumenged hu pagtuu sa mga gin-apuan taw nadayè sidan hu Dios.

3 Tumenged hu pagtuu natun-an taw ha sa alan ha tinanghagà pinaagi gayed hu lalang hu Dios. Aman natun-an taw ha sa agkaahà taw iman duun napuun hu hurà pa magpaahà kanuy.

4 Tumenged hu pagtuu si Abel mighalad hu nabayà-bayaan hu Dios dì hu ki Cain. Tumenged hu pagtuu hi Abel inisip haena ha matareng ta dinawat hu Dios sa inhalad din. Bisan ku nalugay en sa pagpatay hi Abel ba sa pagtuu din tagtudlù pa iman kanuy.

5 Tumenged hu pagtuu si Enoc inuwit diyà ta langit ha hurà en patay. Hurà kaahà hu bisañ sin-u ta tinimù hu Dios. Su hurà pa haena timua dinayè en hu Dios ta nakapabayà-bayà kandin.

6 Sa etaw ha hurà din pagtuu harì gayed pakapabayà-bayà hu Dios, ta saena ha ag-ubay diyà ta kandin kinahanglan ha tumuu gayed ha amin Dios daw balesan din haena sa tagpan-ahà kandin.

7 Tumenged hu pagtuu si Noe su ikagiyán hu Dios mahitenged hu lenep tuminuu en bisañ

ku hurà din pa haena kaahà. Aman tinuman din sa insugù kandin hu Dios ha magbuhat hu arka ta daw malibri sa pamilya din. Pinaagi hu pagkamatinumanen hi Noe nakapadayag ha sa makasasalà ha etaw angayan gayed ha silutan ba si Noe inisip hu Dios ha matareng tumenged hu pagtuu din.

⁸ Tumenged hu pagtuu si Abraham migmatinumanen hu sugù hu Dios ha dumuun hu bugtà ha insaad kandin, aman inawaan din sa banuwa din bisan ku hurà din katun-i ku hindu duun agpayanaen.

⁹ Tumenged hu pagtuu din, bisan su makauma en diyà iling haena hu langyaw ta duun dà migtimà hu lawig. Iling daan hu batà din ha si Isaac daw sa apù din ha si Jacob ha duun dà daan migtimà hu lawig bisan ku insaad en kandan hu Dios haena sa bugtà ha maangken dan,

¹⁰ ta sa taghinamen dan iyan gayed sa banuwa ha tinukud hu Dios diyà ta langit.

¹¹ Tumenged hu pagtuu si Sara ha asawa hi Abraham nabedes bisan ku magulang en tungkay ha hurà pamatà, ta tinuuwan din gayed sa insaad kandin hu Dios.

¹² Aman si Abraham sa magulang en tungkay nabuhat gayed ha gin-apuan hu madakel tungkay ha mga kaliwatan ha iling kadakel hu bituen diyà ta langit daw hu harì maiyap ha pantad ta dagat.

¹³ Saini ha mga etaw alan pa nangamatay daw human katuman sa insaad kandan hu Dios. Ba pighinam dan haini daw pigdawat dan ha bà dà sidan langyaw dini ta kalibutan.

14 Sa mga etaw ha iling taena tagpaahà ha amin dan taghinamen ha banuwa ha kandan gayed.

15 Ku iyan dan pa ngaay taghenhenaen haena sa banuwa ha napun-an dan lumikù dà ngaay sidan duun.

16 Ba sa taghinamen dan iyan sa tungkay madagway ha banuwa diyà ta langit. Aman sa Dios harì gayed agkagayhà ha pagngararan dan hu Dios dan ta napengahan din en sa banuwa ha agpatimaan din kandan.

17-18 Sa insaad hu Dios diyà ki Abraham iyan sa pinaagi hu batà din ha si Isaac dumakel sa kaliwatan din. Amin panahun ha sinulay hu Dios si Abraham ku malig-en ba sa pagsalig din aman inikagiyán din si Abraham ha ihalad din si Isaac. Ba tumenged hu pagtuu hi Abraham taena ha saad hu Dios hurà haena pamalibad

19 ta tinuuwan din ha mabanhaw dà hu Dios sa etaw, aman pig-isip din ha si Isaac iling hu nabanhaw.

20 Tumenged daan hu pagtuu si Isaac pigsaaran din hu panalangin sa mga batà taena ha si Jacob daw si Ésau.

21 Tumenged hu pagtuu si Jacob su agpatay en nangibit duun hu sugkud din daw pigpanalanginan din sa mga apù din ha mga batà hi Jose dayun suminimba duun hu Dios.

22 Tumenged hu pagtuu si Jose su apit en agpatay nasubay din ha sa mga kaliwatan hi Israel umawà dà diyà ta Ehipto, aman nanugun ha uwiten dan dà sa tul-an din.

23 Tumenged hu pagtuu sa mga laas hi Moises hurà kahaldek hu sugù taena ha Harì ta Ehipto ha himatayan sa batà ha mga maama. Aman su ibatà

si Moises inheles dan seled hu tatulu ha bulan ta naahà dan ha madagway gayed haena ha batà.

²⁴ Tumenged hu pagtuu si Moises su adagi en hurà kabayà ha ngaranan ha batà hu batà ha bahi hi Faraon sa Hari ta Ehipto.

²⁵ Iyan din impalabi sa mga alantusen duma hu mga etaw hu Dios ha pigpasipalahan dì hu mababà dà ha mga kalipayan hu pagpakasalà.

²⁶ Inisip din ha maayad ku pagtameyesen tumenged hu pagsalig din taena ha agpakauma ha si Cristo dì hu alan ha katigayunan diyà ta Ehipto, ta sa taghinamen din iyan sa bales.

²⁷ Tumenged hu pagtuu si Moises uminawà diyà ta Ehipto ha hurà kahaldek hu kapauk taena ha Hari, daw mig-antus ta natun-an din ha tagduman han hu Dios bisan ku hari din agkaahà.

²⁸ Tumenged hu pagtuu din, su hurà pa awà diyà ta Ehipto pigsaulug din sa Aldaw hu Paglabay daw insugù din ha pesik-pesikan hu langesa hu karniro sa mga balay hu mga kaliwatan hi Israel ta daw sa balinsuguen hu Dios hari humimatay hu kamagulangan ha batà dan ha maama.

²⁹ Tumenged hu pagtuu sa mga kaliwatan hi Israel luminayun duun taena ha Maligà ha Dagat ha nabuhatan hu dalan. Ba su umagi en duun sa mga taga-Ehipto nangalemes sidan.

³⁰ Tumenged hu pagtuu sa mga kaliwatan hi Israel su makauma duun hu kutà ta Jerico miglibut-libut sidan duun kada aldaw seled hu nangkasi-mana dayun nangatempag haena.

³¹ Tumenged hu pagtuu si Rahab sa madaet ha bahi diyà ta Jerico hurà patay duma hu mga

masinupaken ta binuligan din su daruwa ha etaw ha sinugù hu pagpaniid taena ha banuwa.

³² Iyan dà haini ta hurà en panahun hu pagpanunultul mahitenged hu pagtuu hu mga etaw iling ki Gideon daw ki Barak, ki Samson daw ki Jepte, ki David, ki Samuel daw hu mga propita.

³³ Ta pinaagi hu pagtuu sa duma kandan nakadaeg hu mga pakigsabà kandan daw sa duma matareng sa pagkahari dan aman nadawat dan sa mga insaad kandan hu Dios. Sa duma nadaeg dan sa mga liyon

³⁴ daw sa duma hurà kasunug hu mapasù tungkay ha hapuy. Amin kandan hurà kapatay pinaagi hu magalang daw sa mga maluya kandan nakabis-ay. Nangabuhat sa duma ha mabalaw hu pagpakigsabà daw nadaeg dan sa mga sundalu ha napuun duun hu migkalain-lain ha nasud.

³⁵ Amin daan nangamatay ha mga batà ha impalikù dà duun hu mga inay dan ta nabanhaw.

Ba sa duma hurà endà hu pagtuu dan aman pigpasipalahan sidan taman ha mangamatay, ta natun-an dan ha ku mabanhaw sidan tungkay pa gayed maayad sa kahimtang dan.

³⁶ Sa duma mig-antus hu mga pagtameyes daw hu mga paglagkut, sa duma pigpusasan daw napurisu.

³⁷ Sa duma kandan binatu taman ha matay daw sa duma tinamped pinaagi hu gabas daw sa duma hinimatayan pinaagi hu magalang. Sa duma kandan migpinaksuy hu langgit hu mga karniro daw hu mga kambing daw mig-antus sidan hu kauhul, pigpasipalahan sidan daw pigdaeg-daeg.

³⁸ Tagkangalaag sidan duun hu pinakabulung-bulung ha mga lugar daw duun hu mga bubungan daw duun dà sidan tagtimà hu mga liyang, ta sa kalibutan kenà angayan ha pagtimaan dan.

³⁹ Saini sidan nadayè gayed hu Dios bisaan ku hurà dan kadawat sa insaad kandan

⁴⁰ tumenged ta amin pa tungkay madagway ha intagana din ta daan din nahenà-henà ha daw din en haena agtumana ku makalagkes kuy en duun.

12

Sa Pagbaldeng Hu Dios Hu Mga Batà Din

¹ Saini ha madakel ha mga etaw iling iman ha nakalibut sidan ha tag-ahà kanuy. Aman kina-hanglan ha awaen taw sa bisaan inu ha pakaelang kanuy daw sa salà ha iyan pakabakus kanuy, daw maniguru kuy mulalaguy taman ha makauma kuy duun hu daeganan.

² Iyan taw dà gayed saligan si Jesus sa puunaan daw sa igkahimpit hu pagtuu taw, ta inantus din sa kalansanga kandin duun hu krus daw hurà gayed kagayhà taena tumenged hu kalipay din ku maiwas en haena daw iman duun tagpinuu hu kawanan hu Dios.

³ Henhenaa nuy si Jesus sa mig-antus hu pagsupak kandin hu mga makasasalà ta daw harì kaw luyahan hu mga alantusen nuy.

⁴ Sa pagsukul nuy iman hu salà harì pa pakapatay inyu.

⁵ Nalipatan nuy en ba sa inikagi inyu hu Dios isip ha mga batà kaw kandin ha tagyanaen

“Sikaw sa batà ku, harì nu agtameyesa sa pagbaldeng ku daw ku paukan ku ikaw hari ka bà dà agluyahi.

⁶ Ta sa alan ha palanggà ku daw inisip ha batà ku agbaldengen ku gayed.”

⁷ Aman antusa nuy sa pagbaldeng inyu ta iyan haena timaan ha mga batà kaw hu Dios. Amin ba diay palanggà ha batà ha hari agbaldengen hu amay din?

⁸ Ku ipatayà kaw hu Dios kenà kaw laus ha mga batà din.

⁹ Bisan sa mga amay taw agbaldengen kuy kandan daw agtahuran taw sidan. Labaw pa gayed ha magmatinumanen kuy duun hu Amay taw diyà ta langit ta pinaagi kandin amin taw kinabuhì ha hurà din katapusan.

¹⁰ Sa amay taw dini mababà dà sa kabaldenga dan kanuy sumalà hu agkahenhenaan dan ha maayad, ba sa Dios agbaldengen kuy kandin ta saena makapaayad kanuy daw mahimpit kuy iling kandin.

¹¹ Ku agbaldengen kuy iman harì kuy agkalipay duun. Ba ku mapengahan haena iyan pakaila kanuy hu matareng ha pamatasan daw hu malinawen ha paghenà-henà.

¹² Aman harì kaw tagluya-luya ba maniguru kaw gayed.

¹³ Duun kaw maghipanaw hu kamatuuran ta daw saena ha maluya hu pagtuu makabis-ay daan.

Sa Pasidaan Mahitenged Hu Pagsupak Hu Dios

14 Buhata nuy sa mahimu nuy ta daw mali-nawen sa pagpakigdapitè nuy duun hu bisañ sin-u daw mahimpit kaw, ta sa etaw ha kenà mahimpit harì din gayed maahà sa Ginuu.

15 Mag-andam kaw gayed ha hurà makasuway inyu duun hu grasya hu Dios daw hurà daan pagdumut ha tumubù diyan ta inyu ha iyan makapasamuk inyu dayun madakel ha mga etaw sa mabuhat ha madaet.

16 Mag-andam kaw daan ha hurà inyu makabuhat hu malaw-ay daw hurà inyu makasupak duun hu Dios iling ki Esau su anay sa imbaylu din hu kalan-enen dà sa pagkamagulang din.

17 Ba natun-an nuy ha su malugay en agkabayaan din dà ngaay ha panalanginan ba hurà en kabaluy ta hurà en paagi ha mabawì din dà sa pagkamagulang din bisañ ku minagalà en haena.

18 Sa paagi nuy hu pag-ubay duun hu Dios kenà iling hu mga gin-apuan nuy, ta sa kandan ha inelegan iyan sa Bubungan ta Sinai ha tagkalegdeg daw migsukilem duma hu maseleg ha kalamag

19 dayun napaliman dan sa trumpita daw sa lageng hu Dios. Huminangyù sidan ha humagteng en sa Dios

20 ta nangahaldekan gayed sidan hu inikagi din ha tagyanaen “Bisan sin-u sa makaubay duun taini ha bubungan bisañ ku mananap kinahanglan ha batuwen taman ha matay.”

21 Saena pinakahaluhaldekan gayed ta nakaikagi si Moises hu “Hinugdunan a gayed hu kahaldekan ku.”

22 Ba sinyu makaubay kaw duun hu Bubungan ta Sion daw duun hu banuwa hu Dios ha bubuhay

ha iyan sa Bag-u ha Jerusalem diyà ta langit ha duun naamul-amul sa harì maiyap ha balinsug-uen hu Dios ha malipayen gayed.

²³ Makaduun kaw daan taena ha tagkaamul-amul ha nangauna ha mga batà hu Dios ha sa mga ngaran dan nakasulat duun hu libru diyà ta langit. Makaubay kaw duun hu Dios sa Maghuhukum hu alan, daw makaamul kaw daan duun hu mga matareng ha mga etaw ha nangamatay en su anay ha nabuhat ha himpit.

²⁴ Makaamul kaw daan diyà ki Jesus ha iyan sinaligan hu bag-u ha kasabutan hu Dios daw hu kaet-etawan, ta pinaagi hu langesa din napalas sa mga salà nuy. Sa langesa din iyan timaan hu grasya hu Dios kenà iling hu langesa hi Abel su anay ha iyan timaan hu pagpanimales.

²⁵ Mag-andam kaw gayed ha harì kaw makasupak hu lalang hu Dios. Ku sinilutan hu Dios sa mga etaw su anay tumenged ta hurà sidan magpaliliman ki Moises, labaw pa gayed sa igsilut kanuy hu Dios ku harì taw pagpaliliman sa tagikagiyen din diyà ta langit.

²⁶ Su mag-ikagi sa Dios nahuyung sa kalibutan, ba inikagi din iman ha amin panahun ha huyungen din dà sa kalibutan lagkes en sa kalangitan.

²⁷ Sa kahulugan taena iyan sa ag-awaen din sa alan ha mga tinanghagà ha agkahanaw dà ta daw iyan dà masamà sa harì en agkahanaw.

²⁸ Aman pasalamatan taw gayed sa Dios ta iyan kuy kandin tagharian duun hu hurà din katapsan. Simbahen taw sa Dios duun hu paagi ha agkabayà-bayaan din daw tahuran taw gayed sa

paghukum din,

²⁹ ta sa kapauk hu Dios iling hu tagkalayab-layab ha legdeg.

13

Sa Hudiyan Ha Mga Panugun

¹ Mga suled, dayuna nuy sa pagpinalanggaay nuy isip ha migsusuled kaw duun hu pagtuu.

² Harì nuy agbay-ani sa pagdawat hu mga langyaw ta sa duma taena kan ku hurà nuy kakilala ba balinsuguen man diay hu Dios.

³ Henhenaa nuy sa mga napurisu isip ha napurisu kaw daan duma kandan, daw saena ha pigpasipalahan isip ha pigpasipalahan kaw daan duma kandan.

⁴ Kinahanglan ha tahuran nuy sa pag-asawa nuy daw hurà makasalà inyu ta agsilutan gayed hu Dios haena sa tagbuhat hu malaw-ay daw sa tagpanapaw.

⁵ Andama nuy ha harì kaw mabuhat ha agapan hu salapi, ba bisan inu ha didiyan ta inyu tumanan en haena ta inikagi hu Dios ha

“Harì ku gayed inyu ag-endaan daw igpatayà.”

⁶ Aman adagi gayed sa pagsalig taw duun hu Dios ha makaikagi kuy hu

“Sa Dios iyan tagbulig kanak aman harì a agkahaldeku bisan inu ha buhaten kanak hu etaw.”

⁷ Harì nuy aglipati haena sa mga pangulu nuy ha iyan migtudlù inyu hu lalang hu Dios. Timani sa maayad ha kinaiya dan daw ilingi nuy sa pagtuu dan.

⁸ Si Jesu Cristo harì agkabalhin sugud dà su anay bisan iman daw duun hu hurà din gayed katapsusan.

⁹ Harì kaw magpalimbung hu migkalain-lain ha katudluanan. Sa makapadasig kanuy iyan dà gayed sa grasya hu Dios kenà pinaagi hu harì pagkaen hu mga kalan-enen, ta sa pagtuman taena harì daan makapaayad kanuy.

¹⁰ Amin taw inhalad ha harì mabaluy ha kan-en hu sinaligan hu paghalad duun hu Tabernaculo.

¹¹ Sa tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad tag-uwit hu langesa hu mananap duun taena ha Tungkay Balaan ha Lugar ta daw mapalas sa mga salà, ba sa lawa taena ha mananap agsunugen diyà ta guwà.

¹² Iling daan taena si Jesus migpakamatay diyà ta guwà taena ha banuwa ta daw mapalas sa mga salà hu kaet-etawan pinaagi hu langesa din.

¹³ Aman dumuma kuy kandin diyà ta guwà daw antusen taw duma kandin sa pagpagagayhai kandin.

¹⁴ Ta dini ta kalibutan hurà taw laus ha banuwa, ba amin taw iman taghinamen ha banuwa ha hurà din katapsusan.

¹⁵ Aman pinaagi ki Jesu Cristo sigi taw ihalad duun hu Dios sa pagdayè pinaagi hu pag-ikagi taw hu mga pagpasalamat kandin.

¹⁶ Harì nuy agbay-ani sa pagbuhat hu maayad daw sa pagkakalalagan ta iling haini hu halad ha agkabayà-bayaan hu Dios.

¹⁷ Magmatinumanen kaw gayed hu mga pangulu nuy daw tahuri nuy sidan ta iyan sidan tag-alima inyu duun hu pagtuu daw iyan daan sidan

agpanubag duun hu Dios ku pig-inu-inu dan sa katumana hu katengdanan dan. Magmatinumanen kaw kandan ta daw malipayen sidan duun hu buluhaten dan, ta ku harì kaw magtuman luyahan sidan daw sa mga buhat dan hari magpulus inyu.

¹⁸ Ampui kay gayed inyu. Nasiguru day ha hurà gayed makasaway hu buluhaten day ta sa katuyuan day iyan dà sa pagbuhat hu maayad.

¹⁹ Aghangyuen ku gayed inyu ha iampù a inyu ta daw laus a dà makalikù diyan.

²⁰⁻²¹ Sa Dios ha iyan puunaan hu kalinaw magila inyu hu bisan inu ha kinahanglanen nuy hu pagtuman hu agkabayaan din, daw buhaten din diyan ta inyu sa makapabayà-bayà kandin pinaagi ki Jesu Cristo ha Ginuu taw sa binanhaw din daw nabuhat ha bantugan ha magbalantay taw isip ha karniro kuy kandin, ta sa langesa hi Jesu Cristo iyan timaan hu hurà din katapusan ha kasabutan hu Dios daw hu kaet-etawan. Aman dayeen gayed hu hurà din katapusan.

²² Mga suled, aghangyuen ku gayed inyu ha magpailub kaw taini ha salambagan ku ta saini ha sulat ku mababà dà.

²³ Agkabayaan ku ha matun-an nuy ha sa suled taw ha si Timoteo impaguwà en. Ku makaagpas haena dini agdumahen ku diyan hu pagpakig-ahà inyu.

²⁴ Ipangamusta kay duun hu mga pangulu nuy daw hu alan ha mga etaw hu Dios diyan. Agpangamusta inyu sa mga suled taw dini ta Italia.

²⁵ Panalanginan kaw alan hu Dios.

Lalang hu Dios New Testament in Binukid

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Binukid

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Binukid

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

xl

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
8fa6e0c4-d7a6-594c-b954-a81b67f31cf4